

Η ελεύθερη κυκλοφορία των αυτοτελώς απασχολούμενων από την σκοπιά του πρωτογενούς και του παραγωγού Κοινοτικού Δικαίου: προαγωγή της κινητικότητας και εξάλειψη των κωλυμάτων

Της κ. **Philippa WATSON**

Συνέχεια εκ του προηγούμενου τεύχους

Το Άρθρο 49 (πρώην Άρθρο 59) απαγορεύει τους περιορισμούς στην ελευθερία να παράσχεις υπηρεσίες εντός της Κοινότητας σε σχέση με τους υπηκόους ενός Κράτους Μέλους, που είναι εγκατεστημένοι σε Κράτος της Κοινότητας, διαφορετικό από εκείνο που είχε το άτομο, στο οποίο απευθύνονται οι υπηρεσίες. Το Άρθρο 52 (πρώην Άρθρο 63) προβλέπει την υιοθέτηση Οδηγιών για να «επιτευχθεί η απελευθέρωση μίας συγκεκριμένης υπηρεσίας». Το Άρθρο 49 έχει άμεση εφαρμογή.

Η διάταξη του Άρθρου 59, η εφαρμογή της οποίας προετοιμάζονταν με Οδηγίες κατά την διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, κατέστη άνευ σημασίας με την εκπνοή της περιόδου προετοιμασίας.

«Οι διατάξεις εκείνου του Άρθρου καταργούν κάθε διάκριση σε βάρος του ατόμου, που παρέχει την υπηρεσία εξ αιτίας της εθνικότητας ή του γεγονότος, ότι έχει εγκατασταθεί σε κάποιο Κράτος Μέλος διαφορετικό από αυτό στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία. Επομένως, τουλάχιστον όσον αφορά στην συγκεκριμένη απαίτηση της εθνικότητας ή της κατοικίας, τα Άρθρα 59 και 60 επιβάλλουν μία καλά προσδιορισμένη υποχρέωση, η εκπλήρωση της οποίας δεν μπορεί να καθυστερήσει ή να διακινδυνευθεί από τα Κράτη Μέλη με την απουσία διατάξεων, που θα έπρεπε να υιοθετηθούν για την άσκηση εξουσιών, που παρέχονται στα Άρθρα 63 και 66»¹⁷.

Οι υπηρεσίες πρέπει να παρασχεθούν για να ληφθεί αποζημίωση (Άρθρο 50 πρώην Άρθρο 60)¹⁸. Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν αθλητικές δραστηριότητες¹⁹ και τυχερά παιχνίδια²⁰. Η αποζημίωση που δίνεται για τις υπηρεσίες δεν είναι υποχρεωτικό να προέρχεται από τον αποδέκτη τους, αλλά πρέπει να υπάρχει αποζημίωση από κάποια πηγή²¹. Εκπαιδευτικές υπηρεσίες που πληρώνονται από το Κράτος δεν εμπίπτουν στην σφαίρα εφαρμογής του Άρθρου 43.

«Το ουσιώδες χαρακτηριστικό της αποζημίωσης, επομένως, βρίσκεται στο γεγονός, ότι συνιστά μία προϋπόθεση για την εν λόγω υπηρεσία, και κανονικά συμφωνείται ανάμεσα στον παρέχοντα και τον αποδέκτη της υπηρεσίας. Αυτό το χαρακτηριστικό, όμως, απουσιάζει στην περίπτωση μαθημάτων που παρέχονται στο εθνικό σύστημα εκπαίδευσης. Πρώτα από όλα, το Κράτος, με την θέσπιση

17. Απόφαση 33/74 Van Binsbergen 1974 ECR 1299. Απόφαση, παράγραφος 24-26.

18. Απόφαση C-155/90 Grogan 1991 ECR I-4685.

19. Απόφαση 36/74 Walrave and Koch 1974 ECR 1405. Απόφαση C-415/93 Bosman 1995 ECR In-4921.

20. Απόφαση C-275/92 Schindler 1994 ECR In-1039.

21. Απόφαση 352/85 Bond 1988 ECR 2085.

και διατήρηση ενός τέτοιου συστήματος, δεν επιδιώκει να αναμιχθεί σε κερδοσκοπική δραστηριότητα, αλλά εκπληρώνει τα καθήκοντά του προς τον δικό του λαό στο κοινωνικό, πολιτιστικό και εκπαιδευτικό πεδίο. Κατά δεύτερον, το εν λόγω σύστημα, ως γενικός κανόνας, χρηματοδοτείται από το δημόσιο ταμείο και όχι από τους μαθητές ή τους γονείς τους. Η φύση της δραστηριότητας δεν επηρεάζεται από το γεγονός, ότι οι μαθητές ή οι γονείς τους πρέπει μερικές φορές να πληρώνουν αμοιβές διδασκαλίας ή εγγραφής, ώστε να κάνουν μία συγκεκριμένη συνεισφορά στα λειτουργικά έξοδα του συστήματος».

Αλλά τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, που επιδιώκουν να κερδοσκοπήσουν και χρηματοδοτούνται ιδιωτικά από τους μαθητές και/ή τους γονείς τους μπορούν να θεωρηθούν ως παρέχοντα υπηρεσίες εντός της εννοίας του Άρθρου 43²². Ομοίως η πρόβλεψη για κερδοσκοπικές υπηρεσίες εντός του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης εμπίπτουν στο Άρθρο 43²³.

Αν και τα Άρθρα 49 και 50 αναφέρονται μόνο στην παροχή υπηρεσιών και στους παρέχοντες τις υπηρεσίες²⁴, το Ε.Δ. κατέστησε σαφές, ότι ισχύουν επίσης και σε αποδέκτες των υπηρεσιών²⁵, που πρέπει να τους επιτραπεί να ταξιδεύουν σε άλλο Κράτος Μέλος «...χωρίς να παρεμποδιστούν από περιορισμούς, ακόμη και σχετικά με πληρωμές και ότι οι τουρίστες, τα άτομα που λαμβάνουν ιατρικές φροντίδες και τα άτομα που ταξιδεύουν για εκπαιδευτικούς σκοπούς ή επιχειρήσεις πρέπει να θεωρούνται ως αποδέκτες υπηρεσιών»²⁶.

Ο μη εθνικός αποδέκτης υπηρεσιών έχει τα ίδια δικαιώματα και προνόμια, όπως και ο εθνικός αποδέκτης. Στην υπόθεση Cowan²⁷, ένας Βρετανός τουρίστας που ήταν το θύμα βίαιης επίθεσης καθώς έβγαινε από σταθμό του μετρό στο Παρίσι, θεωρήθηκε, ότι είχε το δικαίωμα αποζημίωσης από το Γαλλικό δημόσιο σε σχέση με τους τραυματισμούς του. Οι Γαλλικές αρχές επιχειρηματολόγησαν, ότι το δικαίωμα σε μία τέτοια αποζημίωση υπόκειται στους όρους του να έχει το θύμα άδεια κατοικίας στη Γαλλία ή να είναι υπήκοος μίας χώρας με την οποία η Γαλλία έχει αμφίπλευρη συμφωνία. Το Ε.Δ. αποφάσισε, ότι τέτοιοι περιορισμοί παραβίαζαν την απαγόρευση διακρίσεων του Άρθρου 12 (πρώην Άρθρο 6).

4. Εγκατάσταση έναντι υπηρεσιών

Η αυτοτελής απασχόληση, που συνίσταται στην διεκπεραίωση οικονομικών δραστηριοτήτων σε μόνιμη ή μακρόχρονη βάση στην επικράτεια ενός Κράτους Μέλους διέπεται από το Άρθρο 43 για το δικαίωμα εγκατάστασης: η άσκηση οικονομικής δραστηριότητας βραχυπρόθεσμα ή προσωρινά διέπεται από τις διατάξεις του Άρθρου 49 για την παροχή υπηρεσιών, ενώ ένα άτομο που παρέχει υπηρεσίες σε κάποιο άλλο Κράτος μέλος διατηρεί τους δεσμούς του με το Κράτος Μέλος της προέλευσής του, το αυτοτελώς απασχολούμενο άτομο, που εγκαθίσταται σε ένα Κράτος Μέλος, διαφορετικό από εκείνο της προέλευσής του, με σκοπό την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας εκεί, αποκόπτει τους δεσμούς του με το Κράτος προέλευσής του και υπόκειται στην νομοθεσία, στους κανόνες και στις διοικητικές πρακτικές του Κράτους Μέλους υποδοχής.

Η διάκριση ανάμεσα στην προσωρινή παροχή υπηρεσιών από την άσκηση του δικαιώματος εγκατάστασης σε ένα Κράτος Μέλος δεν είναι πάντοτε προφανής.

Όμως ποία χρονική στιγμή ένα αυτοτελώς απασχολούμενο άτομο που προσφέρει υπηρεσίες σε τακτική βάση σε ένα Κράτος Μέλος θεωρείται εγκατεστημένο εκεί; Με το θέμα αυτό ασχολήθηκε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στην υπόθεση Gebhard²⁸.

Συνεχίζεται...

22. Απόφαση C-109/92 Wirth 1993 ECR I-6447.

23. Απόφαση 70/95 Sodemare 1997 In ECR.

24. Βλ. Άρθρο 1 Οδηγίας 64/221 και Άρθρο 1 (b) της Οδηγίας 73/148, όπου και τα δύο αναφέρονται σε αποδέκτες υπηρεσιών.

25. Συνδεόμενες Αποφάσεις 286/82 και 26/83 Luisi και Carbone 1984 ECR 377.

26. Συνδεόμενες Αποφάσεις 286/82 και 26/83 Luisi και Carbone 1984 ECR 377.

27. Απόφαση 186/87 1988 ECR 195.

28. Απόφαση 186/87 1988 ECR 195.